

מורה מורה כתבת

בשבוע שעבר הותקף שוב חבר מערכת "העולם הזה" עליידי שומרי ריב, תוך כדי מיזוי תפקידו.

מדווחת הכתבת שרית ישי: **א** יצטריון הכדורגד ברמת-גן המה עשרות אלפי אוהדים. הרעש היה מחרש-אזוניים. בית"ר ירושלים הבקיעה את שער הראשון במישחק הגורלי נגד מכבי תל-אביב על גביעה-המדינה. האוהדים השרופים של בית"ר השתוללו, צעקו,

במישטרה כתבת העולם הזה שרית ישי בתחנת-המישטרה ברמת-גן, לשם נסעה עם צלם המערכת כדי להגיש תלונה נגד ניצב-מישנה יגאל מרקוס. עיקבות הזעזוע ניכרים היטב על פניה של הכתבת.

חיבקו זה את זה, בעוד שאוהדי מכבי תל-אביב הוילו דימעה, קראו קריאות ייאוש, קיללו את שחקני בית"ר ואת השופטים שעל המגרש.

כעיתונאית שבאה לסקר את התנהגותו של הקהל במישחק כה חשוב, חשבתי שיהיה מעניין לסקר גם את התנהגות האנשים החשובים מאד, היושבים על בימת-הכבוד. כיצד מגיבים הם על התנהגות הקהל? את מי אוהדים האה"מים?

אחרי שהקפנו, הצלם שלמה סתר ואני, את המיגרש העגול, כשאנו נעזרים לאורך כל הדרך בשוטרים אדיבים, שפתחו למענו דלתות, הגענו סוף-סוף אל שער מס' 5, דרכו נכנסים אל בימת הכבוד. שוב נעזרנו בשוטר, שהורה לנו את הדרך אל המינהרה המובילה אל הבימה. כשהגענו אליה, הבחנתי בנס"ר-מישטרה, שאחר כך הודה כאברהם ישי. ניגשתי אליו ושאלתי אותו אילו אנשים חשובים יושבים על הבימה. האנשים היו כשגבם אלי, ורציני שיעזור

בנשיאות כעד ההכרה בדחיפות הצעתו לסדר-היום? אילו עצרה המישטרה את חברי-הכנסת אלכסנדרוביץ בשעה שניסה לשדל יצאנית ברחוב הירקון?

אין צורך להציג שאלות אלה בתיאור ריה, כי התשובה כבר ניתנה במציאות. לפני שלוש שנים פירסם העולם הזה את "פרשת אלישבע". נתגלה בה כי שר בכיר מאד בממשלת ישראל ניצל לרעה את מעמדו כדי לקנות את חסדיה המפוקפקים של נערה, שהקליטה את שיחותיו במיטה. השר נפל קורבן לסחיטה, ונאלץ לשלם דמי לא-יחורץ. יתר על כן, נסתבר כי הוא בילה בחברת הגברת חלק ניכר משעות-העבודה שלו, וניהל ענייני-מדינה דחופים וסודיים מחדר-המיטות שלה.

אף עיתון ישראלי אחד לא פירסם את הידיעות האלה, ולא העתיק אותן. אותם עיתונים, המביאים עתה בהלחבה סיפורי מין שפורסמו באיונינג סטאנדארד הבריטי או בווינגטון פוסט האמריקאי, כדבר המובן-מאליו, לא הביאו דברים מהעולם הזה.

מעילה של שר ישראלי בתפקידו בוודאי חשובה יותר לקורא הישראלי מאשר בעיות המין של נסיכה בריטית. הדבר הוכח כאשר ההזנה וקלות-הדעת של אותו שר גרמו אסון לאומי ביום-הכיפורים. הוא הדין לגבי שערוריות אחרות ממין זה, המתרחשות בקירבת הבית — לא בגיבעת הקאפיטול, אלא בגיבעת-רם, למשל. יש פרשיות הידועות לכל כתב פרלמנטרי בירושלים, אך לא יעלה על דעת איש מהם לפרסם אותן — שהרי זה לא נאה.

זה נאה כשזה נוגע לגבחרים אמריקאים, בריטיים, איטלקיים או יפאניים. אין זה נאה כשזה נעשה על-ידי נבחר ישראלי, על-חשבון משלם-המיסים הישראלי, תוך סיכון ענייני-ציבור ישראליים.

דדעת, אין עיתונות הגונה יכולה לפי

עול עליפי שני סטאנדארטים שונים. הגבול בין מותר ואסור אינו יכול להיות גיאוגרפי. הוא צריך להיות ענייני, וצריך לחול מחוץ ומבית כאחד. לדעתי, כל ידיעה על אישיות ציבורית, שערווריתית ככל שתהיה, היא בתיפילוסום — אם היא נוגעת לתפקידה הציבוריים של אותה אישיות, ויש לה השלכות על הצורה שבה מתנהלים ענייני המדינה. מבחינה זאת, כל הידיעות מן הסוג ש-פורסם על הנבחרים האמריקאיים הן לגיטימיות וחשובות לפרסום — גם כשהן נוגעות לחבריי-כנסת ולשרים בישראל. לעומת זאת, ידיעה שאין לה השלכה ציבורית כזאת, יכולה להתפרסם — אם ביכלל — רק במיסגרת השעם הטוב. נדמה לי שלפי סטאנדארט זה, הידיעה על הנסיכה מרגרט לא היתה צריכה להתפרסם — גם אילו היה מדובר בנסיכה מעפולה.

כמה מילים על נושא אחר:

בשבועות האחרונים העיר העולם הזה כמה הערות חריפות על עונת הפסטיבלים, לים, העוברת עתה על הארץ. גיינינו את החתונות הממוניות, קבלות-הפנים ההמוניות ושאר האירועים ההמוניים, שאליהם נהרו אצילי ה"מיהור" במדינה. קוראים אחדים הגיבו על הערות אלה בהערות משלהם. אם העולם הזה מגנה את הפסטיבלים, מדוע הוא מקדיש להם מקום? מדוע הוא מפרסם את התצלומים של אר"תם "מיהור" באותם פסטיבלים? מדוע אינו מתעלם מהם? נדמה לי שיש כאן טעות לגבי תפקידו של עיתון. לפני שאנחנו מגנים (או משבחים) תופעה כלשהי, עלינו לדווח עליה. תפקידנו הראשון הוא להראות מה קיים. כל תופעה ישראלית, שיש לה חשיבות ציבורית, חייבת להשתקף מעל עמודי היר עיתון. והרי סידרת פסטיבליה-הצמרת היא תופעה חשובה ביותר, הן כשלעצמה, הן כסימפטום של מחלה פוליטית-חברתית עמוקה יותר. לכן יוסיף העולם הזה לדווח על אירועים אלה — וגם להביע את דעתו עליהם.

לורי פליין

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהל: תל אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386 • תאריך: 136 • מען מברקי: "עולמפרים" • מודפס ב"הרפוס החישי" בע"מ, תל-אביב, רחוב בן אביגדור • הפסח: "גד" בע"מ • גלויות: "צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קיא ירי

העיתונות האמריקאית חוגגת, ידיעות על חייה-המין של נבחרת העם האמריקאי רודות זו את זו כמיספרים עסיסיים על במת קאבארט. נבחר אחד החזיק פילגש בשמ מלא (אס-כי קמצני) על-חשבון משלם-המיסים, וכאשר התפרסם הדבר ברבים, שלח יד בנפשו אך נכשל. פילגש של נבחר אחר, שקיבלה מקופת-המדינה משכורת כפולה מו של קודמתה, טענה כי נתבקשה לקיים חיימין עם נבחר שלי, תמורת הסכמתו להצביע בעד הצעות חוק של הבוס שלה. נבחר נוסף נעצר כאשר הציג ברשות-הרבים אתן ליצא-נית, שלא היתה אלא שוטרת מחופשת.

כל הידיעות היומיומיות האלה פורסמו בהרחבה ביומני ישראל, ומדוע לא? הרי זה התרחש באמריקה, וזה פורסם ברבים

מצוייד בתותח של 120 מ"מ ו-3 מק" לעים, יחל השנה. מעצר עובד החברה האופטית בא בעיקבות מעצרו של 15 אנשים אחר

"מרגרט נפגשת בחשאי עם מאהבה הצעיר"

לונדון, 8 (ע"צ). הנסיכה מרגרט מוסיפה להיפגש בחשאי עם הצעיר רוזי לוולאן, לאחר שנפרדה מבעלה לורד סנאודון, במרס — על כך מורי סר היום, "איבנינג סטנדרד".

עיתון הערב מפרסם היום בעמוד א' צילום המראה את רוזי לוולאן כשהוא עובד את ארמון קנטינגטון בשעה 1 לפנות בוקר במכתיותו, לאחר שבילה את הערב עם אחות המלכה, רוזי לוולאן הוא בן 28, בנו של קצין בחיל הפרשים.

ארה"ב רומ

סורית אמרו שכוחות פלשתינאיים וישראלניים הצליחו בעזרת נשק נגד טנקים — רקטות ארפי.ג'י. — לגרום כעיות רציניות לשריון הסורי. בוא

"הארץ" 9.6.76 ואם זאת נסיכה מעפולה?

בעולם הידיעות מעניינות, הקהל קורא אותן בלהיטות ומשוחח עליהן במסיבות ליל-שבת, והשימחה רבה.

השאלה היא: האם היתה אף אחת הידיעות האלה מתפרסמת בעיתוני ישראל, אילו נגעה לאישיות ישראליית?

אילו החזיק חברי-הכנסת רונוצווייג את הפילגש שלו על חשבון המימון המפלגתי של סיעת המערך?

קרא-נא את הידיעה, שהופיעה החודש בעיתון הארץ. היא באה מלונדון, והועברה על-ידי סוכנות הידיעות הצרפתית (ע"צ — סוכנות ע"תים בשם הסוכנות הצרפתית). הידיעה נוגעת לחייה-המין של אחות המלכה הבריטית, מדוע יש בכך עניין ציבורי? מדוע צריך הציבור לדעת מה עושה הנסיכה, המתקרבת לגיל ה-50, בשעות הקטנות של הלילה, ב' האמנת של ארמונה?

הנסיכה איננה אישיות פוליטית, ואינה שליחת הציבור, תפקידה, שעבורם היא מקבלת קיצבה מקופת המדינה הבריטית, ייצוגיים בלבד. ובכל זאת: עיתון בריטי פירסם את הידיעה, בליוויית תצלום. סוכנות-ידיעות בינלאומית חשובה מצאה לנכון להפיץ אותה בעולם כולו. הארץ, כמו מאות עיתונים אחרים בעולם, פירסם את הידיעה כדבר מובן מאליו — לא מחוץ הסתייגות או גינוי, אלא כידיעה לגטימית, שמקומה בעמודי-החדשות של עיתון הגון.

עכשיו נתאר לנו לרגע את הידיעה הבאה:

חברת-הכנסת שושנה כרמל נפגשת בחשאי עם מאהבה הצעיר, חברת-הכנסת בת ה-51, שהתגרשה לאחרונה מבעלה, מנכ"ל החברה הממשלתית למינספוא לציפור, רים, מוסיפה להיפגש בחשאי עם מרדכי ("מוסקה") אביב, סוין ביחידת צנחנים, הסרו בו ה-28 ניואה אחש יוצא מביתה של חברת-הכנסת, ברחוב מטודלה בירי-שלים, בשעה 1 לפנות-בוקר, אחרי שביאה אצלה את הערב.

לא, לא ייתכן, הארץ לא היה מפרסם ידיעה שערווריתית כזאת, המתערבת בחיי הפרט של חברת-כנסת, גם שום ימון ישראלי אחר לא היה נוגע בזה. ומתבקשת השאלה: מה ההבדל בין חיי המין של נסיכה בריטית לבין חיי-האישות של חברת-כנסת ישראלית?

האם הפרוגרפיה היא עניין של גיי אורגפיה, כדוברי סאקני במחזה המפורסם? האם הסיקור העיתונאי של שערווריות-מין הוא עניין של אקלים, והלוי במעלות-החום? האם חיייה-המין הם בניפירסורה כשהם מתרחשים בלונדון הערפילית, אך לא כשהם סוערים באוויר ירושלמי צלול כיון?

דומני, שהעיתונות הישראלית כולה מצטיינת בעניין זה במידה רבה מאד של צביעות פשוטה. אין מנוס מן המסקנה כי עיתונות זו סבורה שמותר לסקר את הסקרנות של קוראיה בענייני מין, ולחפור לחיי הפרט, כשזאת אינו נוגע לבעלי-השרה ישראלים. כלומר: הנושא עצמו כשר לפירסום, אך יש להעניק חשינות לאישים ישראלים.

גישה זו מופגנת לאחרונה בצורה מורחבת בסיקור שערווריות-המין שעל גיבעת הקאפיטול בווינגטון.